

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 5 (1647)
СІЧЕНЬ-БЕРЕЗЕНЬ 2015 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Пам'ять

Рік потому

Квіти від драгомановців до Пам'ятного Хреста Героям Крут

Делегація НПУ імені М. П. Драгоманова у складі ректора вишу **Віктора Андрущенка**, директора-проректора Інституту мистецтв, Героя України **Анатолія Авдієвського**, першого проректора з організації навчально-виховної роботи і економіки **Олега Падалки**, голови трудового колективу співробітників НПУ **Івана Горбачука** та Віце-президента НАПН України, члена Вченої ради НПУ **Андрія Гуржія** поклали квіти до Пам'ятного Хреста Героям Крут на Аскольдовій могилі у Києві.

Щороку драгомановці із сумом вшановують дату 29 січня та відвідують меморіал, де перепоховано частину загиблих молодих відважних хлопців, серед яких лєвова частка студентів, гімназистів, що віддали життя за свободу та незалежність рідної землі.

Сьогодні тисячі українців на сході держави знову боронять її волю. Віктор Петрович зазначив, що подвиг курсантів Першої української військової юнацької школи та бійців Помічного куреня Січових стрільців назавжди залишиться в пам'яті українського народу. "Така молодь – приклад великого патріотизму й відданості своїй землі для усіх майбутніх поколінь. Студенти й викладачі Драгомановського університету схилиють голови перед світлою пам'яттю своїх колег-попередників, тих, хто сьогодні пильнує й відвойовує мирне небо над нашими головами", – наголосив ректор.

Прес-служба університету

Герої не вмирають!

Вшанування пам'яті Небесної сотні

2-го березня викладачі та студенти Драгомановського університету розпочали весняний семестр з вшанування пам'яті Небесної сотні.

На початку цього навчального року на території Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова керівництвом університету за участю Святейшого Патріарха Київського і всієї України-Руси **Філарета** було відкрито і освячено пам'ятник на честь Небесної сотні. Після двомісячних зимових кані-

кул студенти Інституту філософської освіти і науки ініціювали розпочати навчання з символічної зустрічі для того, щоб покласти квіти біля пам'ятника у вигляді козацького хреста і ще раз згадати героїчний подвиг українців. До філософів приєдналися студенти Інституту корекційної педагогіки та психології, Інституту політології та права та ін.

Під час заходу перед присутніми виступив директор Інституту філософської освіти і науки проф. **Іван Дробот**. "Сьогодні ми починаємо навчання після тривалих канікул з заходу, який ініціювали самі студенти. Ми вдячні кожному, хто мужньо захищав і захищає нашу Батьківщину!", – зазначив очільник ІФОНу. Далі слово взяла голова Студентської ради ІФОН **Анна Яценко**, яка підкреслила, що перед країною постають нові виклики: "Коли закінчиться війна на Сході і бійці повернуться додому, ми повинні показати, що чекаємо і пишаємось ними". Після вшанування пам'яті студенти та викладачі розійшлися по аудиторіям університету.

Сергій РУСАКОВ
Фото Владислави Ритченко

ПРО ТЕРПІННЯ І СМІЛИВІСТЬ

НАПЕРЕДОДНІ відзначення першої річниці Революції гідності ми поспілкувались зі студентом нашого університету Самуїлом Проскуряковим, який брав активну участь у мітингах і публічно заявляв про свою позицію як тоді, так і сьогодні.

– **Самуїле, що спонукало Вас вийти рік тому на Майдан?**

– Я не був прихильником протестного руху за євроінтеграцію і ставився до нього вкрай скептично. Райдужні економічні перспективи від інтеграції в ЄС і всі ті блага, які нібито повинні були одразу ж з'явитись, мене мало цікавили. Але після розгону силовиками Євромайдану я зрозумів, що більше терпіти свавілля не можна. Перевертні в погонах, мажори, продажні судді і чиновники... Побиття студентів стало останньою краплею. 1-го грудня разом з друзями я вже був на вул. Банковій. Зізнаюся, в той момент я взагалі не думав, що зі мною може щось трапитися, я знав лише одне: не можна залишатися осторонь. Залишити все як є і жити в страху, сподіваючись, що тебе омине така доля, для мене означало перестати бути людиною.

– **Під час одного з протистоянь ви отримали тяжкий опік. Як це сталося?**

– Опік я отримав 18-го лютого на розі вулиць Інститутської і Шовковичної. Тоді вул. Шовковична була перекрита палаючими вантажівками, які блокували підступи до парламенту, а вул. Інститутську перекривали силовики. Я пішов вперед з трофейним щитом під номером 4, який мені віддав поранений майданівець. Була організована стіна з щитів, що прикривала незахищених мітингувальників позаду. При спробі підійти ближче до позицій силовиків у пролом між щитами потрапила світло-шумова граната, яка прямо перед обличчям розірвалася в польоті. Якби не протигаз на обличчі, я б залишився калікою. Права рука була не захищена, от і постраждала найбільше. На допомогу мені прийшли мітингувальники, відвівши вбік, бо я нічого не бачив. Згодом в безпечне місце відвів комендант донецького намету. Вже на Майдані Незалежності мене зустрів друг Андрій Шарапов, але оскільки метро було перекрито, нам довелося переховуватись на квартирі друга сім'ї, щоб змінити одяг і вимитися. Більшу частину шляху в гуртожиток йшли пішки. Було дуже холодно, а так як светр згорів, то на мені був лише тоненький светрик. Андрій без вагань віддав свою куртку.

Взагалі настрої на Шовковичній та Інститутській був бойовий. Нам здавалося, що ми зможемо відтіснити силовиків якомога далі. Ніхто навіть не уявляв, що чекає Майдан попереду.

– **Минув рік. Самуїл, ви не розчаровані? Як вважаєте – чи досягнуті вимоги, які тоді висували люди?**

– Повірте, я шкодую лише про бездіяльність, нерішучість і вагання. Необхідно сміливо жити, адже хто гарантує, що втішки з поля бою, ти одного разу не захочеш обміняти всі прожиті тобою дні на всього один шанс, щоб повернутися і сказати супротивнику: «Ти можеш відняти моє життя, але тобі не відняти моєї свободи?»

Що стосується вимог, то вважаю, що велика частина нашої країни – це злякані люди, які роз'єднані і озлоблені через виснажливу працю і приниження. Прогнила не лише влада, а й вся система. Лікування і перетворення не відбудуться за помахом чарівної палички. Потрібно багато часу і сил, а ще потрібно врахувати зовнішні чинники, які заважають реабілітації. Головне – набратися сил і терпіння, не роздувати етнічний конфлікт. Сьогодні потрібно просвіщати і піднімати людей, плекати в них насіння свободи, справедливості, мужності і терпимості.

– **Як Ви змінилися за рік, що минув?**

– Я повірив у людей.

Спілкувався Сергій РУСАКОВ

Конференція

Інтерв'ю

Вітаємо

Віктор Андрущенко:
"За нами держава..."

стор. 3

Віктор Синьов
"Давайте помірнуємо разом!"

стор. 4-5

Тижневику
"Освіта" – 75

стор. 7

10 РЕЗОНАНСНИХ ПОДІЙ 2014 РОКУ

На Конференції представників трудового колективу вишу у доповіді про роботу в 2014 році ректор університету академік Віктор Андрущенко звернув увагу на десять резонансних заходів, проведених університетом у звітний період. Пропонуємо увазі читачів фотоогляд.

Презентація науково-освітнього інтернет-порталу до 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка

Проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі»

Відкриття аудиторії-музею Тараса Шевченка в Інституті української філології та літературної творчості імені А. Малишка

Закладання каменя для майбутнього монумента в парку імені Андрія Малишка на честь столітнього ювілею митця

Встановлення пам'ятного знаку на честь Небесної сотні

Створення Міжнародної академії соціальної роботи

Підписання угоди про співпрацю гуманітарних Інститутів вишу з церковниками

Започаткування традиції Днів кар'єри в університеті та креативного студентського фестивалю ART PRAKTIK STUDETS

17 викладачів нашого університету отримали вчене звання професора, а 60 – вчене звання доцента

Високе державне визнання отримали викладачі: Ольга Бабкіна, Володимир Сергієнко, Галина Савчук

ВІКТОР СИНЬОВ:

Зустрівши директора Інституту корекційної педагогіки та психології академіка Віктора Синьова, ви можете бути впевнені, що почувете живу думку, яка упродовж дня не залишить ваш розум в спокої. Віктор Миколайович вміє професійно, творчо й виважено підійти до справи – будь це адміністративне, наукове, викладацьке або ж життєве питання.

Бажання досягнути світ і активна рефлексія лежать в основі успіху талановитого випускника Драгомановського університету, відомого українського вченого у галузі корекційної педагогіки, юридичної та спеціальної психології, заслуженого юриста України, заслуженого професора НПУ, дійсного члена НАПН України, професора, доктора педагогічних наук Віктора Миколайовича Синьова.

“Вчитель-особистість і професіонал, до якого батьки із задоволенням відводили б своїх дітей. Такою була і залишається основна суть нашого університету”

«Імідж нашої професії піднявся, і студенти з більшою повагою ставляться до самих себе»

– Вікторе Миколайовичу, розкрийте, будь ласка, особливості спеціальностей, яким навчають в Інституті корекційної педагогіки та психології, який Ви очолюєте.

– Серед дітей та дорослих, на жаль, трапляються випадки серйозного порушення розвитку, що впливає на процес їх соціалізації. Здебільшого, у звичайному варіанті навчання ці порушення не піддаються корекції. Дослідження показують, що якщо така дитинка просто гратиметься разом з усіма іншими, то вважати, що вона спонтанно вирівняється і засвоїть на належному рівні людську культуру буде неправильно. Це не може відбутися само по собі, а потрапляючи до звичайної загальноосвітньої школи або дитячого садку, ці діти, як правило, не розвиваються належним чином. Мені й іншим фахівцям-дефектологам дуже хочеться професійно, із застосуванням спеціальних тонких технологій допомогти розвиватися таким дітям. Крім того, існує ймовірність серйозного ускладнення ситуації розвитку без корекційного психолого-педагогічного супроводу. Зважаючи на це, і потрібна особлива педагогічна і наукова спеціальність – корекційна педагогіка. Вона спрямована на розвиток і соціалізацію дитини, яка потребує особливої допомоги, її входження в суспільство, оволодіння соціальними цінностями і ролями. Протягом своєї історії ця спеціальність називалась по-різному: лікувальна педагогіка, медична педагогіка, соціальна педіатрія, дефектологія. Головною залишалась суть: «лікування» має здійснюватися не суто медичним, а шляхом психологічного та педагогічного впливу. І чим раніше така допомога буде надаватися, тим вона буде ефективнішою. Для того щоб працювати з особливою дитиною, потрібні знання зі спеціальної психології, спеціальної педагогіки, спеціальних методик тощо. Тим більше, що категорії таких дітей різноманітні: суттєві порушення сенсорних процесів, мовлення, інтелекту, емоційно-вольової сфери, функцій опорно-рухового апарату тощо. Для кожної такої дитини є специфіка роботи з нею, і вчитель-дефектолог її повинен знати.

Сьогодні ж українській корекційній освіті і науці можуть заподіяти шкоди, викресливши її з переліку самостійних

“Я поставив перед собою завдання показати, що ми є одним з найінтелектуальніших підрозділів університету”

спеціальностей. Виникло враження, що вчителю достатньо розповісти, що існують такі діти і їм просто потрібно приділити більше уваги. Але що з ними робити і як працювати – не зрозумієш, вивчаючи педагогіку для роботи зі звичайними дітьми.

– Чому, на Вашу думку, склалось таке хибне ставлення до корекційної освіти?

– Справа в тому, що демократична держава декларує і має реалізувати кредо: “Усі мають рівні права”. У тому числі і на якісну освіту. Сьогодні можна почути, що направляючи дитину з патологічними особливостями розвитку до спеціальної школи, ми її тим самим ізолюємо від нормальних дітей, утискаємо її право бути такою, як інші. Було б чудово, якби взагалі таких дітей не було, тоді всі могли б навчатись в рівних умовах, але ми не можемо бажане видавати за дійсне. В історії різних країн були моменти, коли забороняли цю галузь науки, інколи навіть вважали її псевдонаукою. Вже були часи, коли стверджували, що всі діти рівні і здорові. Мені складно знайти додаткові аргументи для підтвердження або спростування цієї думки. Але наука, практика і саме життя показують, що це не відповідає дійсності.

– Розкажіть, будь ласка, як змінився Інститут корекційної педагогіки та психології з 2003 року, з часу, коли Ви його очолили?

– Всі показники свідчать про те, що Інститут за цей час наростив потужності. Це підтверджують перемигри в щорічному університетському рейтингу, розширення міжнародної співпраці, збільшення дипломованих вчених серед викладачів, призові місця студентів на олімпіадах та активна участь у конференціях тощо. Коли я очолив Інститут, серед викладачів було лише 48 відсотків докторів і кандидатів наук, нині – близько 80! Тоді було лише два доктори наук, а зараз – тринадцять.

Тоді в структурі діяло лише три кафедри, нині – шість. Це пов'язано з відкриттям нових спеціальностей і спеціалізацій. Тоді жодної спецради не було, навіть кандидатської, тепер – активно працюють дві докторські.

У 2003 році я поставив перед собою завдання показати, що ми є одним з найінтелектуальніших підрозділів університету. До речі, зміна назви була однією з моїх пропозицій. Ми вилучили з назви слово «дефектологічний» і замінили на «корекційну освіту». Це більш відповідає сутності тієї справи, якій себе присвячують наші випускники. Тобто, акцент не на виправленні окремих вад, які є у особи, а на поліпшенні процесів розвитку і соціалізації. Мені здається, за цей час піднявся імідж нашої професії і студенти почали з більшою повагою ставитись до самих себе. Тоді коштів наш навчальний підрозділ практично не заробляв, зараз інститут – один з найрентабельніших в університеті.

– А як, на Вашу думку, змінився університет з часів Вашого студентства? Не говорячи про зміну ідеологічної парадигми.

– Змінилась політична ідеологія у вигляді комуністичної складової, але ціннісний стержень університету залишився. Це формування і підготовка вчителя з великої літери. Вчитель-особистість і професіонал, до якого батьки із задоволенням відводили б своїх дітей. Такою була і залишається основна суть Драгомановського університету. Зараз, безумовно, акцентуємо увагу на всебічно якісній підготовці вчителя для України і Європи.

Щодо розвитку навчального закладу загалом, то мені, звичайно, є з чим порівнювати. Не розповідатиму зараз про всіх ректорів, яких я знав, а це – світла їм пам'ять – Марія Максимівна Підтиченко та Олексій Корнійович Романовський, а також Микола Іванович Шкіль, якого я дуже шаную і

люблю. Видатні люди і керівники! Але, як на мене, коли Віктор Петрович Андрущенко очолив наш університет, то для студентів і викладачів підтвердилась думка італійського мислителя Нікколо Макіавеллі, що керівником має бути філософ. Віктор Петрович не просто глибокий знавець філософії, а філософ по життю і професійний мислитель, який вже зробив значний внесок у розвиток національного і міжнародного престижу університету, і вірю, що він гідно продовжуватиме це на благо викладачів і студентів, спираючись на традиції української філософської школи, за Григорієм Сковородою – філософії серця!

“Наша діяльність ґрунтується на таких загальних цінностях, як Віра, Надія, Любов, а також їх матір – Софія, тобто мудрість”

– На Вашу думку, якими рисами має бути наділений вчитель-дефектолог?

– Він має бути наділений низкою особистісних якостей. По-перше, слід бути оптимістом. Такий вчитель повинен вірити, що від його роботи залежить доля людини і його кваліфікована допомога набуває справді доленосного значення. Водночас він повинен бути реальним оптимістом і розуміти, що в разі порушення біологічних основ функціонування людини виникають певні обмеження в розвитку. Але він повинен вірити, що розвиток завжди можливий, так само як і соціалізація. По-друге, вчитель-дефектолог повинен бути терплячим. Якщо здорові діти можуть швидко засвоїти матеріал і навчитись його застосовувати, то в роботі з дитиною, яка має особливі освітні потреби, слід докласти значно більше цілеспрямованих зусиль. Вчителю-дефектологу потрібно знати закономірності реагування такої дитини на педагогічний вплив. Ось вона може активно працювати, а в якусь мить раптово «випасти» з процесу. Не через брак бажання, а тому що не може. Це, наприклад, називається «охоронне гальмування». Якщо цього не знати, а лише висувати вимоги до дитини, то наслідком може стати нервово-психічний зрив. Тут важливо дотримуватись деонтологічного принципу “не нашкодь”. По-третє, а може, й по-перше, у вчительському серці має бути особлива любов. Це складна, відповідальна, але дуже гуманна професія, яка, ще раз підкреслюю, потребує спеціальної освіти. Я б сказав, що наша діяльність ґрунтується на таких загальних цінностях, як Віра, Надія, Любов, а також їх матір – Софія, тобто мудрість.

– В концепції освіти лежить ідея ідеалу людини. Як Ви думаєте, чи актуальна нині ця ідея, зважаючи на людську розчарованість в авторитетові?

– В освіті, в цілому – у вихованні як суспільній функції, – цей ідеал нікуди не зник і не зникне. Відповідаючи на ваше складне запитання, скажу, що для мене ідеалом є людина як носій моральних і естетичних, духовних якостей. Тобто людина, яка проповідує добро, порядність, совість, красу, людина, яка розуміє і відчуває, що до інших потрібно ставитись так, як хочеться, щоб поставились до тебе, крізь віки була і є ідеалом. Ця ідея лежить в основі педагогіки.